

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
SEKCJI PEDAGOGIKI SZKOŁY KNP PAN W 2024 ROKU

(sporządzana w wersji elektronicznej, edytowalnej)

I. Zebrania/posiedzenia Sekcji (opis: data, najważniejsze omawiane problemy, liczba i tematy wygłoszonych referatów)

1. Posiedzenie Sekcji Pedagogiki Szkoły towarzyszące Ogólnopolskiemu Seminarium Naukowemu pt. "Edukacyjne problemy współczesności", Warszawa, 22.01.2024 r. Referat wprowadzający w dyskusję wygłosiła dr hab. Barbara Galas, prof. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.
2. Posiedzenie Sekcji Pedagogiki Szkoły towarzyszące Ogólnopolskiemu Seminarium Naukowemu pt. "Edukacyjne problemy współczesności", online, 20.05.2024 r. Referat wprowadzający w dyskusję wygłosiła dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ, Kierownik Zakładu Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej Uniwersytetu Zielonogórskiego.
3. Zebranie Sekcji: 17.07.2024 r. Zebraniu towarzyszyła dyskusja mająca na celu zaopiniowanie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania.
4. Posiedzenie Sekcji Pedagogiki Szkoły towarzyszące Konferencji Naukowej z cyklu „Szkoła i Nauczyciel”. Indywidualizm a wspólnotowość w edukacji, Łągów Lubuski, 23-24.09.2024 r.
5. Posiedzenie Sekcji Pedagogiki Szkoły towarzyszące Ogólnopolskiemu Seminarium Naukowemu pt. "Edukacyjne problemy współczesności", Warszawa, 04.11.2024 r. Referaty wprowadzające w dyskusję wygłosili (1) dr hab. Sławomir Trusz, prof. AWSB: "Dlaczego uczniowie boją się matematyki? Badania międzynarodowe" oraz (2) prof. dr hab. Edyta Gruszczyk-Kolczyńska: "Jakie są efekty edukacji matematycznej dzieci, gdy usunie się najważniejsze przyczyny niepowodzeń w nauce matematyki? Wyniki pewnego eksperymentu".

II. Konferencje (debaty, dyskusje, inne formy spotkań naukowych). Konferencje naukowe zorganizowane / współorganizowane przez Sekcję

Nazwa konferencji data, miejsce	Organizator, współorganizatorzy	Rodzaj konferencji		Liczba uczestników		Liczba wystąpień
		krajowa	międzynarodowa	ogółem	z zagranicy	
Kondycja psychiczna dzieci i młodzieży. Jak rozpoznawać, jak pomagać? Ogólnopolska konferencja. Dąbrowa Górnicza, 25 stycznia 2024 r.	Akademia WSB, Dąbrowa Górnicza	tak		80		25
VII Konferencja Naukowa z cyklu SZKOŁA I NAUCZYCIE L nt. Indywidualizacja wspólnotowości w edukacji	Uniwersytet Zielonogórski, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej	tak		100		30
Ogólnopolskie Seminarium Naukowe pt. "Edukacyjne problemy współczesności"	Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej	tak		40		2 + dyskusja

W tabeli: liczba wystąpień – łączna liczba wszystkich rodzajów wystąpień konferencyjnych

II.1. Omówienie wyników konferencji z punktu widzenia jej znaczenia dla reprezentowanej przez Komitet dyscypliny naukowej

Konferencja odpowiadała na ważne problemy nurtujące polską szkołę i środowisko zawodowe nauczycieli, podejmując diagnozę kluczowych obszarów stanowiących o efektywności i jakości edukacji. Obszary te były analizowane w aspekcie dwóch kategorii: indywidualizmu i wspólnotowości, które na plan pierwszy wysuwają relacje między jednostką a wspólnotą. W założeniach edukacja ma być w codzienności szkolnej z jednej strony dostosowana do potrzeb i możliwości uczniów, z drugiej zaś musi być zgodna z celami i zadaniami wspólnymi dla wszystkich. Jednak mimo mocnego uzasadnienia w teorii i badaniach, przyjęte przez nas kategorie nie zawsze współgrają w praktyce, tworząc harmonię w środowisku szkolnym. Wyłania to

kluczowe pytania, czy współczesne uwarunkowania edukacji szkolnej umożliwiają takie zrównoważenie? A dokładniej: czy proces dążenia do osiągnięcia harmonii jest realny, czy raczej jest to ideał, do którego możemy tylko zmierzać, bez szansy na pełne osiągnięcie? Pytania te wyznaczyły kierunek obrad. W poszukiwaniu odpowiedzi nie bez znaczenia był ogląd wysoce efektywnych polityk i praktyk, kształcenia oraz doskonalenia nauczycieli opracowanych z perspektywy globalnej oraz lokalnych doświadczeń. Zbilansowanie zdobytych już osiągnięć oraz możliwości ich implementacji do innych warunków kontekstowych, a także rozpoznanie tych rozwiązań, które są nieprzemijające, oraz tych, które nie wytrzymują próby czasu. Na tej podstawie możliwe było określenie kierunków, które wyznaczają dalsze poszukiwania i innowacje pod zrównoważenie indywidualizacji i wspólnotowości w edukacji i harmonii w środowisku szkolnym.

III. Inne formy działalności upowszechniającej i promującej naukę (opis (audycje i programy w radiu i telewizji, udział w festiwalach nauki, piknikach naukowych, wystąpienia w mediach elektronicznych, artykuły w prasie popularyzujące naukę itp. – dotyczy działań, w których bezpośrednio zaangażowana była Sekcja lub jej członkowie)

IV. Działania Sekcji na rzecz reprezentowanej dyscypliny naukowej / komitetu

Działania Sekcji oscylowały wokół aktywności naukowych i popularno-naukowych na rzecz jakości edukacji, zarówno bezpośrednio związanej z edukacją formalną, jak i edukacją pozaformalną i nieformalną. Członkowie sekcji aktywnie podejmują działania naukowo-badawcze, których wyniki upowszechniają między innymi w publikacjach naukowych, wystąpieniach konferencyjnych, seminariach, poprzez działalność dydaktyczną. Dbają o nawiązywanie współpracy międzyinstytucjonalnej, zarówno na gruncie krajowym, jak i międzynarodowym. Współpracują ze środowiskiem nauczycieli praktyków, z organami i instytucjami systemu oświaty.

V. Działalność ekspercka, opinie, oceny i konsultacje w roku sprawozdawczym (opis)

VI. Inne działania wynikające ze specyfiki działania Sekcji (opis)

Seria „Studia z pedagogiki szkoły” pod patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych

Polskiej Akademii Nauk jest próbą namysłu naukowców, przedstawicieli różnych środowisk akademickich nad jedną z subdyscyplin pedagogiki. Sekcja Pedagogiki Szkoły przy KNP przyjęła 16 kwietnia 2021 roku zobowiązanie podjęcia próby dookreślenia istoty i pola problemowego subdyscypliny, którą reprezentuje.

W dziejach myśli pedagogicznej w Polsce problematyka szkoły jako instytucji społecznej i wychowawczej ma długie tradycje sięgające czasów odrodzenia oraz działalności Komisji Edukacji Narodowej. Jednakże pedagogika szkoły jest stosunkowo nową subdyscypliną pedagogiki. Wydanie serii „Studia z pedagogiki szkoły” bez wątpienia przyczyni się do rozwoju polskiej pedagogiki oraz podniesienia poziomu i znaczenia studiów i badań dotyczących szkoły. Będzie to ważnym impulsem do modelowania i doskonalenia szkoły współczesnej. Opublikowanie serii w Wydawnictwie PAN podkreśli rolę Akademii w kreowaniu przemian szkoły na miarę potrzeb XXI wieku.

VII. Działalność wydawnicza (opis)

Monografie:

J. Szempruch, A. Cybał-Michalska, M. J. Szymański, B. Śliwerski (2024). *Wyzwania i dylematy uspołecznienia edukacji*. Impuls.

M. J. Szymański (2024). *Przyszłość edukacji- szkoła przyszłości*. (seria Studia z pedagogiki szkoły). Difin.

A. Szafrąńska, P. P. Grzybowski (2024). *Integracja w szkole – szkoła integracji*. Difin.

J. Nowotniak (2024). *Ewaluacja w szkole*. (seria Studia z pedagogiki szkoły). Difin.

Redakcje monografii:

I. Nowosad, M.J. Szymański, M. Kowalski, A. Tłuściak-Deliowska (Red.) (2024). *Szkoła i nauczyciel. Indywidualizm i wspólnotowość* Oficyna Wydawnicza Impuls.

Artykuły w czasopismach:

Nowosad, I. (2024). Character and Citizenship Education (CCE) in Singapore. On the way to a learn-for-life society. *Edukacja Międzykulturowa*, 27(4), 15-26.

Szafrąńska, A. (2024). Mobilność młodych dorosłych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej - polsko-czesko-słowacko-ukraińskie studium porównawcze. *Edukacja Międzykulturowa*, 24(1), 91-104.

Szafrąńska, A. (2024). Does laughter in and at school promote intercultural education? A reviewing article of a monograph by Przemysław Paweł Grzybowski: Laughing at education. A comic image of education in Polish literature and popular culture. *Edukacja Międzykulturowa*, 27(4), 203-210.

Nowotniak, J. (2024). Jaka szkoła? Dziedzictwo edukacyjne Szczecina jako wyzwanie badawcze dla pedagogów (w)Pedagog w meandrach życia społecznego : księga Jubileuszowa Profesor Barbary Kromolickiej” / red./ Barbara Chojnacka i Edyta Sielicka.

Trusz, S. (2024). Expectancies, learning anxiety, and students' achievement. *Educational Studies*. DOI: 10.1080/03055698.2024.2369862.

Matusevych, T., Demeshkant, N., Trusz, S. (2024). Factor structure of academic resilience among Polish and Ukrainian students involved in remote education caused by Covid-19 and military aggression. *Scientific Reports*. <https://doi.org/10.1038/s41598-024-51388-x>.

Mizielińska, J., Uryga, D. (2024). On the queer road. Parents' reactions and strategies in response to their LGBTQI children's coming out. *Children and Youth Services Review*, 107756.

Uryga, D. (2024). "We, the parents": The activist collective identity of parents of LGBTQ individuals in Poland. *Family Relations*, 73(5), 3126-3147.

Tłuściak-Deliowska, A., Duda, E. (2024). Virtual reality in the professional development of teachers regarding the issue of peer bullying. Insights and reflections. *ILIM*, 42(4), 21-33.

Duda, E. (2024). Urban gardening education: User reflections on mobile application designs. *PLoS ONE*, 19(9), e0310357.

Duda, E. (2024). Technology-enhanced environmental learning: A practical guide to educational areas for urban educators. *Environmental Research Communications*, 6, 121011.

Rozdziały w monografiach:

Szymański, M. J. (2024). Wspólnotowość i indywidualizm w szkole przyszłości (w:) I. Nowosad, M.J. Szymański, A. Tłuściak-Deliowska, M. Kowalski, Szkoła i nauczyciel. Indywidualizm a wspólnotowość, Impuls, Kraków Oficyna Wydawnicza "Impuls", ISBN, 978-83-8294-361-0, s. 13–27.

Szymański, M. J. (2024). Wstęp (w:) Niezwykli. Hipolita i Kazimierz Gnoiński patroni siennickich szkół, Siennica 2024, ISBN 978-83-91-3888-4.

Nowosad, I., Tłuściak-Deliowska, A. (2024). Autonomia nauczycieli - wymiary indywidualny i wspólnotowy. W: I. Nowosad, M. J. Szymański, M. Kowalski, A. Tłuściak-Deliowska (Red.) *Szkoła i nauczyciel. Indywidualizm a wspólnotowość*, (s. 207-221). Oficyna Wydawnicza Impuls.

Nowosad, I. (2024). Nowe konteksty w kształtowaniu polityki edukacyjnej przez rządy krajowe. Potencjał polityki dla praktyki edukacyjnej. W: J. Madalińska-Michalak, N. G. Piękała (Red.) *Pedagogika (w) nauce i praktyce*, (s. 221-234). Oficyna Wydawnicza Impuls.

Nowotniak, J. (2024). Dziecko w świecie kultury wizualnej. *Polska Myśl Pedagogiczna*, (10), 201-217.

Nowotniak, J. (2024). Rosnące znaczenie ewaluacji w zmieniającej się rzeczywistości społeczno-politycznej. *Kultura i Edukacja*, 1(143), 42-59.

Demeshkant N., Trusz S., Matusyevych T. & Sepioł A. (2024). MS Teams Acceptance Factors Among Polish and Ukrainian Students, In: Kashihara, A. et al. (Eds.) (2024). *Conference Proceedings of the ICCE 2024 32st International Conference on Computers in Education*, 25-29 November 2024, Manila, Philippines, Vol. II, Publisher: Asia-Pacific Society for Computers in Education (APSCE), p. 680-683.

Trusz, S. (2024). Oczekiwania znaczących innych, lęk uczniów przed matematyką i językiem polskim, a ich wyniki w nauce. W: E. Strutyńska i M. Dobrzyniak (red.), *Nauczyciel w czasach wyzwań i niepewności* (s. 119-140). Wydawnictwo SGGW.

Augustyn, D., Berek, T., Białas, A., Dendek, K., Kempa, S., Sitko, A., Zaremba-Żółtek, B., Trusz, S. i Fabiś, A. (2024). Potrzeby słuchaczy uniwersytetów trzeciego wieku – konstrukcja narzędzia do ich pomiaru. W: Z. Dacko-Pikiewicz, K. Szczepańska-Woszczyzna, M. Lis, P. Mickiewicz i I. Krzyżewska (red.), *Young Scientists Innovate. A multidisciplinary perspective* (s. 71-75). Wydawnictwo Naukowe Akademii WSB.

Duda, E., Anacka, H., Obracht-Prondzyńska, H., Geirbo, H. C., and Kowal, J. (2024). Enhancing environmental literacy through urban technology-based learning. The PULA app case. *AMCIS 2024 Proceedings*, 7. <https://aisel.aisnet.org/amcis2024/elevlife/elevlife/7>

VIII. Aktywność międzynarodowa (opis)

Projekt zatytułowany: „Opracowanie koncepcji utworzenia Transgranicznego Laboratorium Dialogu Edukacyjnego T.L.D.E.”(Entwicklung eines Konzepts für die Einrichtung eines grenzüberschreitenden Labors für Bildungsdialog - T.L.D.E). w ramach Kooperationsprogramms Interreg VI A Mecklenburg-Vorpommern / Brandenburg / Polska 2021-2027 Patner projektu RAA – Demokratie und Bildung Mecklenburg-Vorpommern e. V.

Projekt SmartStart ERASMUS+ Teacher Academy (Erasmus)

IX. Współpraca Sekcji z organami rządowymi, samorządowymi, innymi w zakresie reprezentowanej subdyscypliny/ problemu naukowego (opis)

X. Pozostałe informacje, istotne ze względu na specyfikę działalności Sekcji

Czynny udział w konferencjach:

Prof. dr hab. Mirosław J. Szymański, Kompetencje XXI wieku. Akademia Mazowiecka w Płocku

Prof. dr hab. Mirosław J. Szymański, Konferencja Współczesne wyzwania pedagogów polskich i ukraińskich w warunkach wojny i pokoju Lublin, 14 ? 15 października 2024 r.
wystąpienie na temat: Wartości w czasie pokoju i wojny” (współautor: dr Walentyna Wróblewska

Prof. dr hab. Mirosław J. Szymański, II Ogólnopolska Konferencja i Szkoła Pedeutologiczna 22-23 listopada 2024 Uniwersytet Rzeszowski. Temat wystąpienia: „Kompetencje absolwentów szkoły przyszłości”

prof. dr hab. Inetta Nowosad, Wykład Otwarty dla pracowników Instytutu Pedagogiki UWM w Olsztynie: Z badań nad kulturą szkoły. Wybrane aspekty

prof. dr hab. Inetta Nowosad, Konferencja Współczesne wyzwania pedagogów polskich i ukraińskich w warunkach wojny i pokoju Lublin, 14-15 października 2024 r. wystąpienie na temat: Zintegrowany model kształcenia i doskonalenia nauczycieli - inspiracje z Singapuru

prof. dr hab. Inetta Nowosad, VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa ZDROWIE W PERSPEKTYWIE PEDAGOGICZNEJ HISTORIA, TERAŹNIEJSZOŚĆ – PRZYSZŁOŚĆ.
Temat wystąpienia: Holistyczna edukacja jako droga wzmacniania dobrostanu uczniów. Przykład Singapuru.

prof. dr hab. Inetta Nowosad, II Ogólnopolska Konferencja i Szkoła Pedeutologiczna 22-23 listopada 2024 Uniwersytet Rzeszowski. Temat wystąpienia: Zebrania nauczycieli z rodzicami - fenomen pierwszego spotkania.

prof. dr hab. Inetta Nowosad, VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu Edukacja Małego Dziecka na temat: Potencjał edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w kontekście współczesnego świata: doświadczenia i perspektywy 7 - 8 listopada 2024 roku w Ustroniu. Temat wystąpienia: Znaczenie edukacji obywatelskiej w modelu kompetencji XXI wieku. Przykład Singapuru.

prof. dr hab. Inetta Nowosad, Meandry pedagogiki i pedagoga. Nowe perspektywy Szczecin, 28-29 listopada 2024 r. Temat wystąpienia: Przygotowanie nauczycieli do zmieniającego się świata, przykład Singapuru.

prof. dr hab. Inetta Nowosad, Konferencja IBE oraz MEN, 06.2024, wystąpienie na temat: Rozwiązania systemowe wcielone w życie w Singapurze.

dr hab. Anna Szafrąńska, prof. UŚ, V International Scientific Online Conference on November

20, 2024 «PEDAGOGY IN THE INTERDISCIPLINARY DIMENSION: REALITIES OF HIGHER EDUCATION IN THE CONTEXT OF TODAY'S CHALLENGES» Studenci – przyszli nauczyciele – o kształceniu na studiach wyższych i perspektywach zawodowych (ujęcie porównawcze: Polska, Czechy, Słowacja i Ukraina) Students - future teachers - about higher education and career perspectives (comparative view: Poland, Czech Republic, Slovakia and Ukraine)

dr hab. Anna Szafrńska, prof. UŚ, Edukacja małego dziecka: Potencjał edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w kontekście współczesnego świata: doświadczenia i perspektywy. Cieszyn – Ustroń 07-08.11.2024: Kategoria integracji - potencjał praktyczny teoretycznych koncepcji

dr hab. Anna Szafrńska, prof. UŚ, Pedagogika wobec wartości i norm ładu społecznego: idee – dyskursy – badania organizowanej w dniach 25-26 czerwca 2024 roku w Katowicach Plany życiowe i siła dążeń do ich osiągnięcia przejawiana przez studentów – przyszłych nauczycieli z wybranych krajów Europy Środkowo-Wschodniej – dostrzegalne skutki transformacji

dr hab. Sławomir Trusz, , prof. AWSB, Are you ready to change the world for the better? International comparative study on university students' sustainable development competencies. 2024 Higher Education Summit: Co-creating change for sustainability. 08.09.2024-10.09.2024. University of Padova, Italy. Wraz z prof. Natalią Demeshkant (UKEN, Polska), Julią Zimmermann i Klaudią Schultheis (, Catholic University of Eichstatt-Ingolstadt, Germany).

dr hab. Sławomir Trusz, , prof. AWSB, Lęk przed uczeniem się matematyki. Przyczyny, mechanizmy działania, edukacyjne konsekwencje. VII Ogólnopolska Konferencja z cyklu SZKOŁA I NAUCZYCIEL. Temat: „Indywidualizm a wspólnotowość w edukacji” Łągow Lubuski, 23-24 września 2024 r.

dr hab. Sławomir Trusz, , prof. AWSB, Konferencja Śląskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach „Komunikacja wśród dzieci i młodzieży w czasach kryzysu psychologicznego”. Prowadzenie panelu dyskusyjnego: „Jak rozmawiać? Znaczenie komunikacji dla zdrowia psychicznego i radzenia sobie w kryzysie” (wraz z prof. Markiem Walanciakiem). Dąbrowa Górnicza, 21.05.2024 r.

dr hab. Sławomir Trusz, , prof. AWSB, I Ogólnopolskie seminarium – spotkanie wychowawców ośrodków wychowania pozaszkolnego. Współorganizacja seminarium i prowadzenie panelu dyskusyjnego „Między inspiracją, a radością twórczą. Współczesne funkcje placówek wychowania pozaszkolnego” (wraz z prof. Markiem Walanciakiem). Dąbrowa Górnicza, 12.04.2024 r.

dr hab. Sławomir Trusz, , prof. AWSB, Kondycja psychiczna dzieci i młodzieży. Jak rozpoznawać, jak pomagać? Ogólnopolska konferencja. Dąbrowa Górnicza, 25 stycznia 2024 r. Organizacja konferencji. Vice-przewodniczący komitetu naukowego i przewodniczący komitetu organizacyjnego konferencji. Prowadzenie panelu dyskusyjnego: Otwarcie o kondycji psychicznej dzieci i młodzieży. Prowadzenie warsztatu dla uczestników pt. Emocje – czym są i w jaki sposób wpływają na nasze życie?

Dr Ewa Duda, Technology-Enhanced Learning Towards Sustainable Cities. The cases of the Greencoin and the SmartFood projects. The 3rd NERPS Conference, “Navigating Peace and Sustainability in an Increasingly Complex World”, 6–9.03.2024, Hiroshima, Japan